

ՉՈՐՐՈՐԴ ՆԻՍ

ժ. 12.30 - 14.00

Նիստավար՝ Արսեն Հարությունյան

«ՎԻՄԱԳՐԵՐԸ՝ ՈՌՈԳՄԱՆ ԵՒ ԶՐԱՅԻՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ»

Արսեն Հարությունյան, պ.գ.թ.

Ջրանցքաշինությունը միջնադարյան Հայաստանում՝ ըստ վիմագիր աղբյուրների

Ավետիս Գրիգորյան, Գասպարյան Բ., Ադիգյոզալյան Ա., Հայդոսյան Հ., Պետրոսյան Ա.

Ջրային պաշարների կառավարումը միջնադարյան Հայաստանում՝ ըստ հնագիտական և վիմագիր սկզբնաղբյուրների

Աշոտ Մանուչարյան, պ.գ.թ.

Ջրագտագործման վկայություններ Արագածոտնի վիմագրերում

Ավետիք Ղազարյան

Ոռոգման հիշատակումը Ավանի տաճարի 1219 թ. վիմագրում

Ճաշի ընդմիջում. ժ. 14.00 - 15.00

Աղբյուրի էքսիզ, հեղինակ՝ Ռաֆայել Իսրայելյան
<https://risraelyan.com/zabolet/>

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՆԻՍ

ժ. 15.00 - 17.00

Նիստավար՝ Կարեն Հովհաննիսյան

«ԶՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՏԱՐԲԵՐ ՀԱՅԵՑԱԿԵՏԵՐԸ»

Լիլիթ Սիմոնյան, պ.գ.թ., Հովհաննիսյան Կ.,

պ.գ.թ., Ջրագտագործումը, սրբավայրը և ծեսը հայոց մեջ (դասակարգման փորձ)

Կարինե Առաքելյան, Բ.գ.թ.

Ջրի և ոռոգման համակարգի գեղարվեստական պատկերը Միսաք Մեծարենցի լեզվով

Բորիս Գասպարյան, Գրիգորյան Ա., Դան Ռ.,

պ.գ.թ., Մելիքյան Վ., Հայդոսյան Հ., Ադիգյոզալյան Ա., Առաքելյան Դ., Ե.գ.թ., Բայրամյան Կ., Անանյան Ա., Նահապետյան Ս., Գլաուբերման Ֆ., պ.գ.թ., Պետրոսյան Ա.

Նոունուսի պատմա-ժխական լանդշաֆտի հազարամյակների գոյության ֆենոմենը

Նալբանդյան Ա.

Նորահայտումներ Լոռեբերդ ամրոցի միջնադարյան բաղնիքների ջրագտագործման համակարգերի վերաբերյալ

Գիտաժողովի փակում. ժ. 17.00 - 17.30

Յուրաքանչյուր զեկուցման և քննարկման տևողությունը՝ 25 րոպե

Հասցեն՝ Չարենցի 15, III հարկ, Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ, նիստերի դահլիճ

www.iae.am

ՀՀ ԳԱԱ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

«ՈՌՈԳՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԸ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵՌՆԱՇԽԱՐՀՈՒՄ»

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ԾՐԱԳԻՐ

29 - 30 մարտի

ԵՐԵՒԱՆ - 2023

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ԲԱՅՈՒՄ

ժ. 10.00 - 10.15

Չորեքշաբթի, մարտի 29

Բացման խոսք՝ **Արսեն Բոբոխյան**, ՀԱԻ տնօրեն

Ողջույնի խոսք՝ **Յուրի Սուվարյան**, ՀՀ ԳԱԱ

Հայագիտության և հասարակական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղար

Ողջույնի խոսք՝ **Պավել Ավետիսյան**,

ՀԱԻ գիտական ղեկավար

ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍՏ

ժ. 10.15 - 12.15

Նիստավար՝ Անի Սարատիկյան

Սուրեն Հոբոսյան, պ.գ.թ.

Ոռոգման ջրի չափման հայոց ավանդական միավորները

Ռոման Հովսեփյան, կ.գ.թ.

Նախապատմական ժամանակների Այսրկովկասում ոռոգվող և անջրդի երկրագործական համակարգերի շուրջ

Ռոբերտո Դան, պ.գ.թ., Պետրոսյան Ա., Մելիքյան Վ.,

Նահապետյան Ս., Առաքելյան Դ., Ե.գ.թ., Աղայան Ս., Վիտոլո Պ., պ.գ.թ.,

Գասպարո Օ., Գասպարյան Բ. Ջրային պաշարների համալիր կառավարումը Վանի թագավորության շրջանում (Հրազդան գետի միջին հոսանքի օրինակով)

Արսեն Բոբոխյան, պ.գ.թ.

«Ալալու երգերն» ու «Աստղիկի պատկերը» հին Վասպուրականի ոռոգովի երկրագործական կենսատարածքը

Տորք Դալայան, ք.գ.թ.

Առասպելաբանական վիշապը և ոռոգման համակարգի առաջացման առասպելային

Սուրճի ընդմիջում. ժ. 12.15 - 12.30

ԱՌԱՋԻՆ ՆԻՍՏ

ժ. 12.30 - 14.00

Նիստավար՝ Ավետիս Գրիգորյան

«ՈՌՈԳՄԱՆ ԵՒ ՋՐԱԲԱՇԽԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԸ ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԻՑ ՄԻՆՉԵՒ ԱՆՏԻՎ ՇՐՋԱՆ»

Հայկ Ավետիսյան, պ.գ.թ., Գնունի Ա., պ.գ.թ., Մկրտչյան Լ., Սարգսյան Գ., Բոբոխյան Ա., պ.գ.թ.

Հին Հայաստանի ծիսապաշտամունքային համալիրները ոռոգման համակարգերի համատեքստում

Բենիկ Վարդանյան, պ.գ.թ., Մկրտչյան Լ., Սարիբեկյան Մ. Լեռնակերտի ջրաբաշխական համակարգի շուրջ (նախնական հարցադրումներ)

Անժելա Թադևոսյան

Վաղարշապատի տարածքի ոռոգումը

Համլետ Պետրոսյան, պ.գ.թ., Կիրակոսյան Լ., պ.գ.թ., Երանյան Ն., պ.գ.թ.

Արցախի Տիգրանակերտի ջրանցքը

Ճաշի ընդմիջում. ժ. 14.00 - 15.00

ԵՐԿՐՈՐԴ ՆԻՍՏ

ժ. 15.00 - 17.00

Նիստավար՝ Հասմիկ Գալստյան

«ԱՋԳԱԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՆԱՀՅՈՒՍԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԸ՝ ՈՌՈԳՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ»

Յակոբ Չոլաքեան, պ.գ.թ.

Ոռոգման հնարատրոպիկները Քեսապի շրջանին մէջ

Հասմիկ Գալստյան, ք.գ.թ.

Շիրակի ջրանցքի կառուցման նշանակությունը և դրա արտացոլումը բանահյուսության մեջ

Գևորգ Գյուլումյան

Ոռոգմանն առնչվող խնդիրների արտացոլումը Գարդմանի (Հյուսիսային Արցախ) հայերի բանահյուսության մեջ

Ռաֆիկ Գաբրիելյան

Դարավանդների ոռոգման համակարգը հայկական մշակույթում

Արգամ Երանոսյան

Ակների ջրմուղը. Գորիսի տարածաշրջանը սնուցող ջրային ուղիների կառուցման վավերագրումը Գուրոսի լուսանկարներում

ԵՐՐՈՐԴ ՆԻՍՏ

ժ. 10.00 - 12.15

Հինգշաբթի, մարտի 30

Նիստավար՝ Լևոն Մկրտչյան

«ՋՐԱՅԻՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ ՀՆԱԳՈՒՅՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԻՑ ՄԻՆՉԵՒ ՄԻՋՆԱԴԱՐ»

Բորիս Գասպարյան, Պետրոսյան Ա., Մելիքյան Վ., Հայրոսյան Հ., Ադիգյոզայան Ա., Առաքելյան Դ., պ.գ.թ., Նահապետյան Ս., Գլաուբերման Ֆ. Հայաստանի հին քարի դարի բնակչության կողմից ջրային ռեսուրսների օգտագործումը

Արթուր Պետրոսյան, Մելիքյան Վ., Հայրոսյան Հ., Ադիգյոզայան Ա., Առաքելյան Դ., Նահապետյան Ս., Աղայան Ս., Դան Ռ., պ.գ.թ., Գասպարյան Բ. Հայաստանի ջրային ռեսուրսների կառավարման առաջին վկայություններն ըստ հնագիտական տվյալների (նոր քարի դարբրոնզի դար)

Համլետ Պետրոսյան, պ.գ.թ., Աբրահամյան Հ., Հովսեփյան Ռ., պ.գ.թ., Նախնական դիտողություններ Դվինի ջրամատակարարման մասին

Լևոն Մկրտչյան, Սարգսյան Գ. Միջնադարյան ամրոցների ջրահավաք-պահեստարանները

Տիգրան Ալեքսանյան, Հախվերդյան Ա. Բերդի տարածաշրջանի միջնադարյան ամրոցների ջրահավաք կառույցները

Անի Սարատիկյան Ջրամատակարարման համակարգը Շնող գետի ավազանում

Սուրճի ընդմիջում. ժ. 12.15 - 12.30